

ПРИМЕДБЕ
НА НАЦРТ
ГЕНЕРАЛНОГ
УРБАНИСТИЧКОГ
ПЛАНА НОВОГ САДА
ДО 2030. ГОДИНЕ

dans.org.rs

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
ГРАДСКА УПРАВА ЗА УРБАНИЗАМ И ГРАЂЕВИНСКЕ ПОСЛОВЕ
НОВИ САД
Школска 3

▪ **Опште оцене предложеног нацрта Генералног урбанистичког плана Новог Сада до 2030. године**

Након увида у Нацрт Генералног урбанистичког плана Новог Сада до 2030. године, детаљне анализе текста и графичких прилога, као и Студија који су основ за израду овог нацрта, стручни тим Друштва архитеката Новог Сада донео је следеће опште закључке на предложени нацрт Плана:

- Предложени ГУП **не поседује ни једну валидну развојну визију Града**. Забрињава што је једини фокус предложеног ГУП-а отварање нових грађевинских зона и повећање коефицијента изграђености на свим атрактивним локацијама у граду.
- Предложени ГУП својим најмаркантнијим предлогом као што је тзв. „Нови Сад на води“ **увлачи Град и грађане Новог Сада у огромна јавна улагања** кроз померање линије одбрамбеног насипа око бродоградилишта и на Каменичкој ади, а да притом није на професионалан и стручан начин **проверена економска исплативост** овакве инвестиције за Град Нови Сад.
- Предложени ГУП дефинисањем намене „**Општеградски центар**“ на скоро свим атрактивним локацијама у граду омогућава увећане коефицијенте за изградњу за 50% веће у односу на уобичајне и правилницима дефинисане. Ово инвеститорима даје и законски основ да на тим локацијама траже овакве увећане коефицијенте за изградњу, а да ли ће их и добити зависиће од директних преговора између њих и ЈП Урбанизма који ће израђивати планове нижег реда. Већ реализовани општеградски центри у претходних десетак година, недвосмислено показују да ће оваква околност створити **огroman притисак инвеститора на наше колеге из ЈП Урбанизам и отворити простор за коруптивне радње**.
- Предложени ГУП је у неколико својих значајних делова **у супротности са важећим Правилницима и Просторним планом Града Новог Сада**, који је план ширег подручја и са којим овај нацрт ГУП-а мора бити усклађен. На ово обавезује и **члан 33 Закона о планирању и изградњи** који у првом ставу овог члана каже: **Документи просторног и урбанистичког планирања морају бити усклађени, тако да документ ужег подручја мора бити у складу са документом ширег подручја**.

Све ове закључке поткрепићемо детаљним примедбама на нацрт ГУП-а које подносимо, али ћемо понудити и алтернативне погледе на развој Града.

План садржи и неке добре смернице, које поздрављамо, али нажалост у овом обимном документу оне нису доследно спроведене кроз све аспекте плана, а врло често обесмишљене другим деловима ГУП-а.

На основу свега овога, став стручног тима ДаНС је да предложени нацрт ГУП-а није испунио потребна очекивања и предлагемо његово повлачење из процедуре. Сматрамо да је потребно додатно време за израду новог нацрта ГУП-а уз значајније учешће свих заинтересованих институција, стручних организација и јавности.

▪ **Детаљна анализа предложеног нацрта Генералног урбанистичког плана Новог Сада до 2030. године са смерницама за његово унапређење**

- **Израда ГУП-а није у складу** са Законом о планирану и изградњи, са свим његовим изменама и допунама од 2009. до 2021. пошто се процедура и други значајни урбанистички параметри које са појединим обавезама:
 - раног јавног увида, уз примену Правилника о садржају и начину доношења планова,
 - примене Правилника о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу,
 - примене Правилника о класификацији намене земљишта и планских симбола, који се користе у изради ГУП-а и његовом графичком представљању.
- **Изостављање раног јавног увида** проузрокује да у нацрту нема недвосмислено јасних и конкретних стратешких одлука о којима су грађани обавештени:
 - у вези са обавезама из планова вишег реда,
 - у вези са достигнутим капацитетима за становање, рад и слободне површине,
 - у вези са основним тежњама и концепцијом решења.
- **Непридржавањем правилника** добијен је преобиман нацрт, који је у великој мери неприступачан грађанима који нису едуковани за урбанизам. Уместо таквог нацрта, требало је представити стратешке односе којима ће се тежити у наредним годинама, и то између површина за становање, мешовите намене, јавне намене, привредне делатности и површина за рекреацију и зеленило - укупно пет или мало више намена. Уместо тога, нацрт разликује преко 30 намена, па представља скуп (пачворк) планова генералне регулације који се углавном већ спроводе. О предложеној карти са седам врста становања и три врсте градских центара (и још три подврсте у тексту) није могуће дискутовати на нивоу ГУП-а. Многа решења се тешко уочавају у обиљу детаља које ће јавност упознати тек приликом доношења нових и измена постојећих регулационих планова. Тада ће се предлагачи позивати на донети ГУП, што је замка за неупућене.

- **План садржи и добре одреднице и идеје, али су њима супротстављена поједина решења промовисана у посебним циљевима. Велики број смерница у нацрту су међусобно неусаглашени:**
 - Решења за повећање ефикасности саобраћаја уводе нове државне путеве са транзитним саобраћајем кроз град, што је у супротности са прокламованом еко-стратегијом; таква је изградња бројних надвожњака и дугачког вијадукта ради убрзања кретања возила кроз Булевар Европе; при томе ће коловози заузимати простор раније резервисан за зелене површине, тј. вишеструке уличне дрвореде који је требало да формирају зелени коридор (север-југ);
 - Намена општеградских центара је графички претерано, неразумно раширена (карта бр. 1), а у великој мери на истим површинама се та намена преклапа са планираним вишепородичним становањем (прикази бр. 07 и 08); потенцијално, ту се крије извор урбанистичког волунтеризма и корупције, што је у супротности са прокламованим циљевима унапређења друштвеног благостања и одрживог економског развоја;
 - Добра одредница о проглашењу завршених урбанистичких зона и препознавање амбијенталне и идентитетске вредности модернистичких урбанистичких целина насталих након Другог светског рата, потпуно је у супротности са уметањем општеградских центара у све ове зоне.
 - Скупчене су и неравномерно распоређене површине за нове паркове; превелика је могућност изградње стамбених капацитета у односу на нормиране озелењене слободне површине; парк-шуме на периферији су недовољне и неприкладне за свакодневну употребу, односно не могу заменити недостајуће паркове у близини стамбених четврти; планирање парка у зони вишедеценијске бесправне изградње на клизишту је лицемерје; зелени коридори нису конкретизовани и упитно су оствариви, па неискрено теже да повежу паркове у зелени систем; тиме се даје лажна слика о планираној мрежи зеленила у граду, што је супротно прокламованој тежњи ка унапређењу животне средине;
 - Угрожена је заштита еколошког коридора у приобаљу Дунава, јер ће се на дугачким сегментима прекинути континуални шумски појас у плавном делу, дуж Рибарског острва и Каменичке аде; изградња марине и кејског зида је потпуно супротна заштити шуме и њој припадајућег плавног дела приобаља;
 - Повећаће се друштвена сегрегација и неједнакост: с једне стране изостављањем обавеза за обезбеђење социјалних станова при изградњи нових за тржиште, а са друге стране увођењем финансијски тешко достижног еко-становања уз парк-шуму (Југовићево), као и ексклузивног становања и рада у традиционално туристичко-рекреативно подручје приобаља (бродоградилиште), уз занемаривање такве бесправне изградње на клизишту

(Рибњак); тако, уместо да преовлађује за већину грађана слободно, јавно коришћење простора ослобођених од војске и бродоградње, богатим појединцима се намењују јединствене и изузетне локације, какво је полуострво у Дунавцу; то је потпуно супротно усмерењима Подунавске стратегије и Просторног плана Града Новог Сада (ППГНС) да се у приобаљу лоцирају јавне намене и садржаји од градског, покрајинског и републичког значаја.

• **Нове одлуке у нацрту ГУП-а су проблематичне у следећем:**

- Преиспитивање урбанистичких параметара за сваку од постојећих намена није усаглашено са врстама намена прописаним одговарајућим правилником; поједини параметри за становање (индекс заузетости 50% уместо до 40%, индекси изграђености 1,5 уместо до 1,2 за породично, 2 уместо до 1,6 за средње густине, 3,5 уместо до 2,8 за високе густине), као и за општеградске центре (индекси изграђености 4 и 5 уместо до 3,5) омогућавају знатно веће капацитете за изградњу него ограничења дата републичким правилником;
- Преиспитивање пословања на улазним правцима уз Футошки пут, са индексима до 4 за пословно-стамбене и до 5 за пословне комплексе, далеко премашује правилником дозвољене параметре до 3,5 за централне и пословне зоне; спратност до П+15, или и без ограничења спратности, а уз индекс заузетости од 50% на парцели, произвешће превелике густине изграђености у блоку и ширем подручју, а што је управо ГУП требало да ограничи;
- Резултати преиспитивања параметара за зеленило су крајње неповољни за дугорочни развој града; нацртом дати параметри за нове паркове прописују процентуално мање озелењене површине у њима (70%) него што износе озелењене површине у постојећим парковима (90%);
- Сви урбанистички параметри су на републичком нивоу максимизирани у протеклих 20 година, али нацртом ГУП-а су дати још већи, па знатно превазилазе оне из социјалистичког периода, када се водила уравнотежена политика стамбене изградње; тада је максимална заузетост парцела за породично становање износила 30%, па је последично индекс изграђености био 0,6 до 0,8; данашњи увећани индекси директно стимулишу бесправну изградњу вишепородичних објеката на парцелама димензионисаним за породичне куће (Телеп, Адице...); то је изузетно неповољан тренд који би ГУП морао да дестимулише;
- Лоакција за централни пречистач отпадних вода донео је потенцијално опасно решење, са једним уместо досадашња два планирана пречистача (посебно за сремски и бачки део града); неповољно је још неизграђену канализациону мрежу у радним зонама

пребацити преко Канала ДТД, па заједно са изграђеном мрежом на левој обали концентрисати у исту црпну станицу (код Жежељевог моста); а онда, придодавши већим делом још неизграђену канализациону мрежу на десној обали, све те отпадне воде града и градских насеља довести на једну (централну) локацију за пречишћавање; и то на земљиште угрожено високим подземним водама, у непосредној близини изворишта воде, локалног еколошког коридора и заштићене подунавске шуме, па још и планираног спортског парка и вишепородичног становања; такав избор је хазардерско коцкање са здрављем грађана и животне средине;

Додатно појашњење: Предлогом ГУП-а, изградња централног постројења за пречишћавање отпадних вода града Новог Сада предвиђена је на локалитету „Роков поток“ у Петроварадину, у троуглу који чине објекти фабрике Победа, Петроварадински рит и Роков поток, непосредно уз стамбену зону, а у залеђу главне улице и центра Петроварадина којим доминира Петроварадинска тврђава, најзначајније и највеће културно добро у окружењу. Овом интервенцијом, историјски значајно насеље – Петроварадин изгубиће свој препознатљив идентитет креиран стотинама година, а постројење пречистача утицаће и на квалитет живота овог насељеног места на сремској страни. За Петроварадин је повољније да има засебан пречистач мањих димензија и капацитета, а да се централно постројење лоцира у зони "Север IV".

- Преиспитивање радних зона у циљу економске и еколошке ревитализације донело је нове локације општеградских центара са потенцијално густом стамбеном изградњом на просторе на традиционалним улазним правцима у град; уз ово на таквим просторима је потребно задржати просторе за рад и усмерити их ка делатностима четврте индустријске револуције, у виду научних и технолошких паркова за ИТ-индустрију, здравство и образовање, што је интенција из Просторног плана Аутономне покрајине Војводине (ППАПВ);
- Измештање војних комплекса треба да буде првенствено, наглашено, због лоцирања јавних намена и социјалног становања, уз очување природних вредности; не треба нам неразумно висок трошак финансирања селидбе речне флотиле на подводну локацију испресецану каналима, са обалом уз коју су плићаци и пешчани спрудови, да бисмо на месту напуштене касарне градили првенствено стамбене објекте, којима Дунавац није неопходан за приступ бродовима; логично је очекивање лаика да Дунавац задржи пристане за чамце и јахте, са клубовима који гаје карактеристични дух и којем би додатни капацитети и квалитетнији садржаји градске (међународне) марине постали одговарајућа замена за бродоградилиште и војну речну флотилу;
- Преиспитивање локације бродоградилишта не треба да буде само зато што дужи низ година није у функцији, него и зато што се његово измештање планира већ 50 година, пошто је ремонт (ређе изградња) бродова у нескладу са еколошким стандардима и туристичком, спортском и рекреативном наменом у небрађеном делу Дунава; промена

намене за стамбено-комерцијалну зону је директно супротна интенцијама ППГНС да се у подунавском делу лоцирају јавне функције од ширег значаја;

- Проширење лучког подручја на делу комплекса рафинерије је наводно могуће за интермодални центар у оквиру (троделног) логистичког центра; међутим, буди сумњу да ли је то у складу са ППППН продуктовода и да ли је то потенцијално хазардно решење, имајући у виду близину изворишта воде и насеља Шангај које се задржава; посебно, да ли је површина рафинерије довољна за ширење интермодалног центра, јер је потребно за “комплетно развијене логистичке центре, са пратећим подсистемима, до 100 ха” (ППГНС); вероватно је да би развоју логистичког центра више одговарала одлука да се у суседству не задржи насеље Шангај, већ да се становници сврсисходније усмере на постепену промену намене ка пословању, уз образовање кадра потребног логистичком центру и луци;
- Планирани бициклички мост на остацима Франц Јозефовог моста јесте новина, али није од тако великог значаја као што је изградња “четвртог” моста која није споменута, а повезана је са радикалном променом саобраћајног концепта из ППГНС;
- Простор који се разматра за намену општестамбеног карактера - Транцамента налази се између комплекса гробаља на северу, Каменичког пута и објекта водоснабдевања на југозападу и објекта старе циглане, односно продужетка Транцаментске и Книнске улице на југоистоку и истоку. Досадашњи предлог да ова зона буде јавна (спортски центар), у великој мери је одговарао третману овог простора са аспекта заштите културног добра и његове заштићене околине.
Културно-историјски значај Транцамента реваходно се огледа у чињеници да је то део спољашњег одбрамбеног појаса јужне стране Петроварадинске тврђаве, одбрамбених земљаних постројења изграђених последње деценије XVII века чије се име до данас сачувало у називу локалитета и у више наврата је надлежни Завод за заштиту споменика културе истицао детаљно значај овог простора што се може пронаћи у доступној документацији. С обзиром на предлог нове намене, до даљњег, односно до коначног утврђивања граница културног добра ПКИЦ Горње и доње Петроварадинске тврђаве са подграђем и мера заштите, све планиране интервенције на овом простору морају бити детаљно простудирани, што овде није случај, а реализацији мора предходити израда стратешке анализе утицаја на ово важно културно добро.
- У тексту нигде није образложена намера да се Булевар Европе планира за “државни пут II А реда број 111” (карта бр. 2), како би се траса постојећег пута из Оџака, преко Руменке, преусмерила са Руменачке улице на тај булевар, па преко Дунава ка Беочину (ДП 119) и Руми (ДП 21); он је до сада планиран за градску магистралу, која би опслуживала градски центар у настајању, који обилује новоизграђеним вишепородичним објектима са великим густинама становања; није споменут нити образложен стратешки план за пролазак тог државног пута преко нових пет деливелисаних раскрсница и вијадукта

дужине 1,4 км, до “четвртог” моста преко Дунава, који је планиран пре 60 година као део праве обилазнице око града; није образложено повезивање тог булеvara (планираног ДП 111) са изграђеним продужетком до аутопута, односно улазног правца из Суботице, као ни повезивање са “Фрушкогорским коридором”; такав правац државног пута не постоји у ППГНС, нити у ППАПВ, јер се у њима не планира пролазак транзита кроз град, већ се планирају обилазнице преко Жежељевог моста и планираног моста на “Фрушкогорском коридору”;

- У графици постоји неусаглашеност, јер су уз претежне намене на карти бр. 1 дате магистрале и главне саобраћајнице у грађевинском подручју, а државни путеви у ван грађевинском; међутим, само на карти бр. 2 (саобраћај) приказане су планиране трасе државних путева кроз грађевинско подручје, па се једино ту може, уз већи напор, разазнати да се од садашње кружне раскрснице са Руменачком улицом, до будуће кружне раскрснице у Сремској Каменици, планира државни пут, а не градска саобраћајница; тако се траса Булеvara Европе планира за транзитну везу између Суботице и Сомбора, преко Новог Сада, са Румом и Шапцем, односно БИХ-ом, што је све супротно прокламованој визији.
- **Концепт просторног уређења треба кориговати у следећем:**
 - Класификацију намена треба радикално скратити прилагођавајући је републичким правилницима који сугеришу стратешко распоређивање различитих густина становања, рада и доколице; тиме би се избегла неоправдана расправа да ли је у размери 1:20.000 на појединим деловима блокова добро процењена једна од седам намена за становање;
 - Намену становања треба прегруписати за породично становање, опште стамбене зоне средњих густина, стамбене зоне већих густина и појединачне стамбене зоне на специфичним локалитетима; тако прегруписане треба приказати на карти бр. 1, а све остале подврсте дати на приказима уз текст (бр. 07, 08, 22 и 23), и то тако да текст прати распоред у легенди; поједине индексе заузетости и изграђености треба смањити да не буду већи од правилником допуштених;
 - Демографску пројекцију броја становника, просечне величине домаћинства и стана треба довести у везу са густинама у конкретним деловима града; текст о становању и пратеће графичке прилоге треба ускладити да би се “облици становања” повезали са густинама становања и урбанистичким параметрима; треба омогућити да се јасно распознаје статус подручја становања (завршене целине, перманентна реконструкција, екстремне вредности, хетерогене целине) који представљају недвосмислено упутство за разраду у регулационим плановима;

- Намена „општеградски центар“ треба укинути као намену, односно треба само симболично назначити линијске центре, који подразумевају различите густине становања са пратећим пословањем дуж главних саобраћајница; површине центара не смеју се преклапати са површинама за становање; општеградски центри (зонски и локални) треба првенствено да буду за пословање и јавне функције, а тек у мањем, пратећем делу за становање; треба одбацити формулацију “минимум 30% становања у општеградском центру” јер се показала катастрофалном; треба додати одговарајући графички приказ уз текст; индексе изграђености у центрима треба свести на максимално дозвољене према правилнику (до 3,5);
- Трансформацију насеља шангај треба усмерити ка пословању на подручју угроженом од рафинерије, луке, логистичког центра, топлане и планиране спортске зоне за мото-трке, а које у дугом периоду угрожава извориште воде (нема канализацију, а становници нехигијенски гаје стоку, па се загађују пољопривредне површине у окружењу); изграђене претеће садржаје уз становање треба искористити да се усмере на трансформацију ка пословању; поступити као за насеље на делу “Шумица” у радној зони на Римским шанчевима, чија “стамбена намена треба да прерасте у пословну”;
- Статус рибњака треба замрзнати као подручје заштитног зеленила са породичним објектима изграђеним на клизишту; не сме се дозволити наставак бесправне изградње вила за некажњиве инвеститоре; треба вишеструко наплатити легализацију објеката и увести највише таксе за санацију клизишта, за изградњу канализације и обалоутврде, са шеталиштем; град треба да се стратешки определи да ће увести кажњавање свих учесника у бесправној изградњи елитних објеката, па и пројектаната који бесрамно промовишу своја ту подигнута архитектонска дела;
- Променом досадашњих планираних намена на простору Бродоградилишта, Морнарице Војске Републике Србије и историјских индустријских комплекса у оквиру приобаља на левој обали Дунава из намена туризам, спорт, рекреација у развој елитних стамбених, стамбено-пословних и пословних комплекса, у многоме ће имати неповољан утицај на животну средину Новог Сада. Стога, иако ови простори нису заштићени према Закону о културним добрима, спадају у значајне целине посматрајући културни и привредни развој града, али су истовремено и значајан природни ресурс воде и зеленила. Сматрамо да је потребно очувати амбијенте Бродоградилишта и Морнарице уједињене са Рибарским острвом и, у наставку, Каменичком адом, те задржати досадашње планиране намене (туризам, спорт, рекреација), уз минималне површине намењене градњи нових пратећих садржаја који би повољно утицали на затечено културно и постојеће природно окружење.
Атрактивне локације у приобаљу, дакле, не треба планирати за становање и рад јер за те намене не недостаје простора у другим деловима града, већ их треба усмерити за реализацију капиталних инвестиција за град, АПВ и РС; инвестиције треба да поспеше туристички развој као тренутно најбоље позициониран градски производ, и то

изградњом угоститељских, културних, образовних, спортских и рекреативних објеката; слободни и озелењени јавни простори приступачни свим грађанима треба да суштински, функционално и обликовно повезују обале са садржајима на води;

- Треба одустати од планирања марине на ушћу Шодроша, испод планираног моста; то је потребно и са наутичког аспекта, јер се речне марине формирају користећи рукавце који су под оштрим углом на низводни правац тока реке, и то са што ужим отвором према водотоку, због заштите од плутајућих санти леда и због неопходности да се смањи засипање песком које је стално и неминовно; лоцирање мото наутичких пловила испод моста је ризикантно, јер се несреће дешавају упркос мерама опреза; с друге стране, логично је лоцирање тих пловила на месту где би се користило постојеће место за снабдевање горивом војних бродова, на Морнарици;
- Доградњу прве одбрамбене линије не треба условљавати изградњом кејског зида на Каменичкој ади јер за то нема техничког оправдања, већ само лукративног - да би се формирала што већа територија марине и спортско-рекреативних површина на ади; изградња кејског зида била би у супротности са условима заштите природе, али у још већој мери би унаказила дунавску обалу; туристичко-рекреативни садржаји у позадини би требало да логично, што природније комуницирају са садржајима на акваторији Дунава; та комуникација која је на ади очувана представља квалитет који препознају љубитељи природе, без обзира што је поједини некажњено користе за дивљу градњу рибарских кућица и још увек скромних викендица у шуми; утолико је изузетно важно очувати лепу слику коју новосадске обале пружају путницима на крузерима; зато дуж Сунчаног кеја и Каменичке аде треба у највећој могућој мери очувати природност пошумљеног плавног подручја;
- Пословање на улазним правцима не треба замењивати општеградским центрима који у себи садрже вишепородично становање; треба их усмеравати ка пословним наменама компатибилним становању, како је по ППГНС; драстично повећање спратности и густине изградње на Футошком путу донело би нежељену саобраћајну активност кроз улице са традиционално мирним породичним становањем у позадини, а које је данас постало драгоценост, јер пружа највећи комфор становништву;
- Растерећење прометних саобраћајница не може се извести планирањем нових државних путева кроз град као што би планирани државни пут по траси Булевара Европе, изградњом денивелисаних раскрсница и вијадукта, скратио време путовања из Суботице и Сомбора ка Беочину, Шапцу, Лозници, БИХ и Хрватској; односно, планирани ДП 111 повезао би ДП А1(Е75) до ДП 21, као и постојећи ДП 111 са ДП 119; тиме би се увукао ванградски саобраћај у нови градски центар дуж Булевара Европе, преоптеретила ова градска магистрала и угрозила животна средина у непосредном суседству изграђених вишепородичних објеката; становницима Нове Детелинаре би се одузело једино шеталиште са игралиштима и зеленилом као парковски уређеном

површином унутар регулације саобраћајнице; треба чинити управо супротно, па дестимулисати транзит кроз Булевар Европе: изоставити денивелисане прелазе и вијадукт, ограничити брзину кретања на 50 км на сат, задржати кружне раскрснице и планирати нове, уводити семафоре за прелаз пешака на што више места и не планирати пешачко-бициклическе пасареле; возилима се не сме дати примат на булевару са линеарним центром у настајању;

- Не сме се дозволити трансформација Булевара Европе из градске магистрале у државни пут са бројним денивелацијама јер би се угрозила могућност подизања вишеструких дрвореда који су од највеће важности за обезбеђење струјања свежег ваздуха са Фрушке горе и Дунава ка Каналу ДТД; овај убедљиво најдужи равни градски потез на правцу од југостока ка северозападу, представљаће нову “кичму” града, чији значај ће расти убрзаном изградњом дуж западне стране (Југовићево), као и порастом атрактивности Новог насеља које се већ препознаје као конкурент квалитету живота на Лиманима;
- Шетне стазе треба планирати на десној обали Дунава (Рибњак), на левој обали канала ДТД (Клиса и Видовданско насеље); постојећу шетну стазу продужити преко планираног моста на каналу до планираног моста на ДП 21; треба повезати Каменички парк и Петроварадинску тврђаву уз обалу, као и дуж гребена Транцамента; омогућити становницима Клисе, Видовданског насеља и Великог рита да користе одбрамбени насип уз Канал ДТД за рекреацију; шетно-бициклическе стазе треба повезати зеленим коридорима да чине полупрстене зеленила око града;
- Зелени коридор као најбитнији полупрстен зеленила око града треба формирати од Шодроша, преко Шумске улице, дуж Ветерничке рампе, Новог насеља и зоне са еко-станавањем, кроз парк-шуму до планираног археолошког парка, па везати за зеленило уз Канал ДТД; траса се мора јасније дефинисати него што је то дато на графичком приказу уз текст (заштићена природна добра);
- Зеленилу треба дати првенство у сваком делу града тако да слободне зелене површине у стамбеним комплексима буду заступљене на минимално 30% површине парцеле, да у центрима буде озелењено минимално 20% парцеле, да се подземне гараже ограниче на 80% парцеле у центрима и 60% у становању; нови паркови треба да буду површине минимално 4 ха, са заступљеношћу слободне зелене површине од минимум 90%; на углу Сомборске улице и Булевара патријарха Павла треба планирати прави парк, а не “парк суседства” са општеградским центром; на Авијатичарском насељу треба сачувати преосталу, још неизграђену површину за зеленило (парк суседства или сл.), а нову топлану планирати на западној страни Булевара Европе, на Југовићевоу, где се шири вишепородично становање;
- Заштитно зеленило треба планирати на просторима где заиста треба да пошумљавањем врши функцију заштите од неповољних утицаја привреде, комуналних система и

природних непогода; зато треба смањити грађевинско подручје на делу пољопривредног земљишта западно од продужетка Булевара Европе до аутопута, на делу према Каћу, северно од аутопута, на делу западно од Боцки, на делу Алибеговца; власници свих тих површина не треба да се оптерећују порезима за грађевинско земљиште, нити их треба охрабривати статусом који би се могао променити олако донетом политичком одлуком;

- Просторну потцелину “западни прилаз са текија” треба унети као “јединствен амбијентално-функционални простор који ће симболизовати “улазну” капију на подручје културног предела Сремски Карловци” (ППППН култур. предела Ср. Карловци);
 - Амбијенталну целину старог центра Телепа треба уврстити у тему заштите културних добара, јер још увек представља центар мађарске заједнице у граду; пожељно је те вредности промовисати од гимназије, дуж Улице Ћирила и Методија, до православне цркве;
 - Хидротехничка решења за одвођење отпадних вода децентрализовати, како би се још неизграђена мрежа усмерила у два и више праваца, у складу са највишим стандардима за избегавање хазардних решења; у окружењу пречистача треба планирати широку зону заштитног зеленила, а не становање и рекреацију; не треба штедети на капиталној инвестицији какав је (један, централни) пречистач, а на другој страни обилато се разбацивати колским рампама за успоне на денивелисане прелазе и вијадукте;
 - Ширење топлификационог система треба да буде ограничено на компактне зоне вишепородичног становања уместо да се у великој мери преклапају са зонама са гасном мрежом, или да се шире преко зона са ниским густинама становања; зато није повољно да се еко-становање промовише као вишепородично становање, јер би енергетска уштеда граду требало да буде основни циљ такве градње; зато није повољно да се вишепородично становање лоцира по периферним деловима Садова; зато не треба да се становање планира на простору бродоградилишта.
- **Додатне стратешке допуне:**
 - Изградња наставка градске магистрале кроз Мишелук, преко Алибеговца и Ширина, до Карловачког друма, чиме ће се знатно растеретити саобраћај кроз Петроварадин, а у правцу Сремских Карловаца, Инђије и Београда;
 - Проширење државног пута за Беочин који у градском подручју генерише густ саобраћај из Раковца, Лединаца и Боцки;
 - Избор једног бицикличког моста као приоритетног, а не сва три јер је то ипак превише за деветогодишњи временски хоризонт;
 - Реализација прве трасе капацитативног јавног превоза

ПРИМЕДБЕ

НА НАЦРТ ГЕНЕРАЛНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА НОВОГ САДА ДО 2030. ГОДИНЕ

ПРИМЕДБА 1:

Одлука о изради Генералног урбанистичког плана Града Новог Сада до 2030. године („Сл. лист Града Новог Сада“, бр. 55/2009 од 31. 12. 2009. године) предвидела је:

ЦИЉ – утврђивање дугорочног стратешког развојног плана

Па ипак, на страни 268 текста Нацрта Плана, обрађивач каже: „Овим планом стратешки приоритети се не могу поуздано утврдити, нити ограничити усмерења која се у конкретним околностима у односу на целокупну констелацију могу променити.“ Што доводи у сумњу да плански документ није заснован на довољно детаљно промишљеним проценама, те да су његовом применом отворене бројне могућности неповољних измена, манипулацију и негативне утицаје који ће трајно нарушити квалитет живота у Новом Саду.

РОК ЗА ИЗРАДУ – 30. јун 2011. године.

Како је рок израде саставни део садржаја Одлуке о изради плана, па тиме и дефинисано правило за један поступак доношења планског документа, доносиоци одлука морали су или захтевати од обрађивача да објасни неиспуњавање ове обавезе или да, са истеком зацртаног рока, донесу нову и правовремену одлуку.

Ова два неиспуњена дела садржаја о изради Генералног урбанистичког плана Града Новог Сада до 2030. године јасан су показатељ да је потребно одмах зауставити процедуру доношења овог ГУП-а и поступак кренути из почетка.

ПРИМЕДБА 2:

Закон о планирању и изградњи јасно предвиђа изношење нацрта планова на рани јавни увид, што је у овој процедури прескочено, чиме је прекршен члан 45а наведеног закона.

ПРИМЕДБА 3:

У Изјави одговорног урбанисте каже се да је (у трећој ставци) ГУП усклађен са планским документима ширег реда. Детаљним прегледом документације која је дата на јавни увид, као и прегледом првог плана вишег реда у низу, а то је Просторни плана Града Новог Сада, уочен је низ неусаглашености, по законом обавезној хијерархији, попут:

- Нацрт ГУП-а до 2030 године предвиђа укидање пруге Петроварадин-Беочин, док важећи ППГНС планира: „реконструкцију и модернизацију железничке пруге Петроварадин – Беочин, ради увођења у јавни железнички превоз путника и робе“ („Сл. лист ГНС“, бр. 11/2012, страна 218)

- Важећи ППГНС јасно наглашава важност очувања и уређења предела (стр. 234): „Основни циљ заштите, уређење и развоја предела и очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афирмацију природних и културних вредности“ и „Културно наслеђе треба максимално штитити од свих фактора ризика који данас, али и у будућности могу нарушити, деградирати или угрозити његов интегритет и опстанак“ што се коси са планираним интервенцијама у оквиру границе ПКИЦ Петроварадинска тврђава у делу некадашње циглане на Транцаменту којим се мења прихватљива намена *спортских садржаја* у намену *општеградског центра*. Напомињемо да је овај простор јасно уцртан и од стране обрађивача као граница културног добра у документацији која је стављена на јавни увид (карта бр 5)

Због свега наведеног, сматрамо да је потребно одмах зауставити процедуру доношења овог ГУП-а и – или започети израду новог ППНС, или овај нацрт у потпуности ускладити са плановима вишег реда.

ПРИМЕДБА 4:

Планским решењима третирају Булевар Европе као градску саобраћајницу, а не као денивелисани државни пут

Правни оквир

Важећим Просторним планом Града Новог Сада правац Булевара Европе није обележен као државни пут било ког реда. У нацрту Генералног урбанистичког плана овај правац је обележен као државни пут 2.а реда. Пошто су према закону планови нижег реда у обавези да буду усклађени са плановима вишег реда, то се мора односити и на овај случај.

Образложење

Познато нам је да је Уредбом о категоризацији државних путева ("Сл. гласник РС 105/2013, 119/2013, 93/2015) правац Булевара Европе обележен као државни пут 111. То не би смело да обавезује творце Генералног урбанистичког плана Новог Сада на слепо прихватање, јер:

1. и даље важи јачи принцип закона о обавези усаглашености са плановима вишег реда;
2. Просторни план Града Новог Сада је измењен и допуњен 2021. без промене категоризације овог пута у плану;
3. урбанисти су дужни да алармирају политичке инстанце у граду о штетним уредбама по град, како би се такве уредбе измениле, уместо да их се слепо придржавају; новосадски урбанисти су имали прилике да са тиме упознају Скупштину града и Градоначелника још од 2015. године;
4. категорија државног пута не подразумева аутоматски његово физичко прилагођавање већем протоку и брзини аутомобилског саобраћаја путем техничких решења као што су вијадукти, а посебно не у урбаној средини.

У случају нацрта Генералног урбанистичког плана Новог Сада за 2030, последице посматрања Булеvara Европе као државног пута су драстичне и увелико могу довести до деградирања квалитета живота у граду и распоућивању града на два дела. Наиме, на многим местима дуж Булеvara Европе је, према нацрту, предвиђена изградња денивелисаних раскрсница. У прошлoгодишњој расправи о Плану генералне регулације за нови мост преко Дунава и Шодроша смо имали прилике да од урбаниста чујемо резон иза оваквих решења: наводно растерећење путне мреже денивелацијом главних укрштања путева и повећање комфора возње дуж Булеvara Европе повећањем дозвољене брзине возње на 80 км/ч. Сматрамо да ова аргументација никако не може да стоји, јер је целокупним искуством развоја градова у свету у 20. веку небројено пута доказано да повећање капацитета саобраћајница за моторни саобраћај не доводи до растерећења саобраћајних гужви, већ управо супротно: такве саобраћајнице привлаче још више саобраћаја, стварајући још веће гужве. Крајње је време да се ово искуство прихвати у урбанистичком планирању у Новом Саду, који такође данас има посла са последицама оваквог планерског размишљања и изградње, а то су саобраћајне гужве које су веће него икад.

Посебно забрињава то што би се предложеним решењем за Булевар Европе од овог правца створио неки вид аутопута, те је сигурно да би га као таквог возачи и третирали. Захваљујући физичком прилагођавању Булеvara овом сценарију, као и чињеници да ће након реализације новог моста на Дунаву преко Шодроша овај правац постати најкраћа веза између аутопута А1 и државног пута 21 (ускоро унапређеног у брзи пут са тунелом кроз Фрушку гору), може се са сигурношћу очекивати да ће сви возачи путничких аутомобила третирати овај правац као транзитни. Томе неће помоћи ни чињеница да ће се овуда за сада неће провући и транзитна рута за теретна возила. С обзиром на то да је изгледно да ће овај мост бити изграђен пре моста на обилазници око Новог Сада и Петроварадина (низводно од ТЕ-ТО), нови ГУП не би смео да створи предуслове за то да правац Булеvara Европе у једном периоду пре изградње обилазнице заживи као градски аутопут.

Додатно, нацртом предвиђено решење Булеvara Европе као државног пута са низом денивелисаних раскрсница је у директној супротности са другим деловима истог тог нацрта, а то су:

1. Делови нацрта који говоре о озелењавању града – реализацијом надвожњакâ дуж Булеvara би се директно поништило вишедеценијско планирање овог правца као градског зеленог коридора који би служио у еколошке и рекреативне сврхе. Ономогућила би се реализација зелене стазе која би повезивала становнике свих делова града уз Булевар са Дунавом, као и повезивање градских зелених реона: Дунава са шумом на Југовићеву и са каналом ДТД. Изградња појединачних малих паркова као што су они на Новом Насељу не би компензовала овај губитак, а Нови Сад би изгубио прилику да изгради препознатљив зелени прстен унутар града.

2. Делови нацрта који говоре о смањењу загађења ваздуха – предложеним решењем Булевара у нацрту би се директно угрозило здравље становника непосредног окружења Булевара, који је већ сада густо изграђена стамбена структура. Ово се односи како на загађење ваздуха, тако и на загађење буком, што је највећи извор стреса у урбаној средини. Претварање Булевара у неки тип градског аутопута је у директној супротности са свим прокламованим деловима нацрта плана који се тичу здравља и квалитета живота у граду, као и са савременим принципима урбанистичког планирања: овакво решење је у урбанизму одавно превазиђено. Не може стојати ни аргументација која се могла чути од творца нацрта о томе да ће ова саобраћајница имати подигнуте звучне баријере тј. зидове, је се тиме само ублажава проблем којег не би требало ни створити. Посебно забрињава визија града располућеног на два дела путем изградње некаквих зидова и баријера на његовом главном булевару.

3. Делови нацрта који говоре о примату јавног саобраћаја – изградњом надвожњака дуж Булевара Европе би се директно угрозила реализација будућег коридора за јавни шински превоз, који је био предвиђен у ранијим плановима нижег реда. Излажење у сусрет моторном саобраћају путем претварања Булевара у градски аутопут је у директној супротности са наводном преоријентацијом града ка јавном саобраћају, којом су се творци плана из ЈП "Урбанизам" више пута дичили на јавним седницама током јануара 2022. промовишући овај план. Јавни градски шински превоз је једини сценарио у ком би се у будућности у граду могле смањити саобраћајне гужве, и веома забрињава што у 2022. години овај нацрт плана то не препознаје. Забрињава и то што је предложено решење трамвајске мреже из 2011, на које се нацрт позива, не само данас превазиђено него је у старту било лоше из неколико разлога, а посебно због погрешно одабраних траса за трамвај. Главна грешка те студије је што Булевар Европе није препознала као трасу, иако овај правац има највеће погодности за реализацију управо прве трамвајске линије у граду, и то због доступног простора и због густине становања дуж Булевара. Нацрт ГУП-а би морао да препозна ову предност Булевара Европе и на тај начин обавезе творце будућег решења трамвајске мреже у граду да укључе ову трасу у своје решење.

Због свега наведеног, предлагемо да се у нацрту плана укину све последице третирања правца Булевара Европе као државног пута које иду у правцу повећања капацитета за моторни саобраћај дуж њега. То укључује и укидање свих нацртом предвиђених надвожњака тј. денivelисаних раскрсница.

ПРИМЕДБА 5:

Општеградски центри – Самим тим предлагемо укидање намене Општеградски и Линијски центар и његовог враћања у теоријске оквире у смеру стратешког пределења ка креирању полицентричног града. Потребно је обрисати све параметре и коефицијенте које би дефинисале Општеградски и Линијски центар, већ за појединачне парцеле и објекте користити максимално коефицијенте које су омогућене Правилником о општим правилима

за парцелацију, регулацију и изградњу или мање уколико тако буду прописивали планови нижег реда. Уместо намене општеградски центар у графичком делу, предлагемо коришћење намене "Мешовита намена" из Правилника о класификацији намене земљишта и планских симбола у документима просторног и урбанистичког планирања, уколико се жели оставити флексибилност у одлучивању конкретне намена парцела у будућности, а након тачног дефинисања користити коефицијенте за ту конкретну намену дефинисане ГУП-ом или Правилником. Предлагемо значајно смањивање површина обележеним овом наменом.

Правни оквир

Правилник о класификацији намене земљишта и планских симбола у документима просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС", број 105/2020) не препознаје намену "Општеградски центар", као ни "Линијски центар".

Члан 4. овог правилника у оквиру Класе II – Детаљне намене земљишта, утврђују се следеће категорије намене земљишта које се тичу изградње стамбених, пословних и јавних површина. (слика испод)

С обзиром да је овај Правилник донешен 2020. године, потребно је усагласити све намене и графичке ознаке у нацрту ГУП-а са овим Правилником. Ово се односи и на текстуални и на графички део нацрта ГУП-а.

Категорија	Назив
П.1	Површине за становање
П.1.1	Породично становање
П.1.2	Вишепородично становање
П.1.3	Социјално становање
П.2	Површине за мешовите намене
П.3	Површине за објекте државне управе и локалне самоуправе
П.4	Површине за образовање и дечју заштиту
П.5	Површине за здравствену заштиту
П.6	Површине за социјалну заштиту
П.7	Површине за културу
П.8	Површине за спорт и рекреацију
П.9	Зелене површине
П.10	Инфраструктурни коридори, површине и објекти за саобраћајну

Правилник о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу ("Сл . гласник РС", бр. 22/2015) недвосмислено дефинише максималне коефицијенте изграђености и заузетости по

зонама. За зоне којим се у нацрту ГУП-а дефинишу Општеградски и линијски центри у члану 36. стоје следећа максимална ограничења:

За коефицијент изграђености:

- 6) градске стамбене и опште зоне већих густина - 2.8;
- 7) централне градске и пословне зоне - 3,5;

За коефицијент заузетости:

- 6) градске стамбене и опште зоне већих густина – 50%;
- 7) централне градске и пословне зоне – 60%;

Како су сви планови у обавези да следе упутства важећих Правилника, потребно је усагласити све намене и графичке ознаке у нацрту ГУП-а са овим Правилником. Ово се односи и на текстуални и на графички део нацрта ГУП-а.

Образложење:

Овај појам који постоји у садашњем Генералном плану (ГП) Новог Сада вероватно је почео да се користи под утицајем доношења Закона о планирању и изградњи 1995. године, који је први увео обавезу да се израђује „регулациони план“. Том, тада новом, врстом плана требало је обухватити веће зоне на флексибилан начин, што је био одклон од дотадашње праксе израде Детаљних урбанистичких планова (ДУП), који су имали веома прецизне намене, са дефинисаним габаритима постојећих и планираних објеката. Та „чврста“ урбанистичка решења, која су, некад и злонамерно, превише дословно схватана су постала неадекватна у доба транзиције.

У важећем ГП Новог Сада овај појам се уопштено дефинише на следећи начин:

“Општеградске центре чине простори на којима се садржаји могу организовати у полифункционалне просторне целине, а према врсти, значају објеката и подручју чије становништво задовољавају, ...” и подразумева стратешко опредељење плана да развија град на полицентричан начин, развијајући разне **превасходно јавне садржаје** ван самог историјског центра града. Ово се у ГП НС види и у опису садржаја општеградских центара, где се наводи следеће: *“Сагласно значају делова центра, улози у систему, специфичностима положаја утврђује се и структура садржаја који ће се развијати у њима. ... Доминантан садржај осталих делова главног центра треба да буде пословно-трговачког и угоститељског карактера са садржајима јавних служби: културе, науке, органа локалне самоуправе и територијалне аутономије и др.... Структура секундарних центара се не разликује битно од структуре главног центра, с тим што се значај и капацитети јавних служби планирају према мрежи и прилагођавају гравитационом подручју које опслужују.”*

Ово све недвосмислено говори о основној идеји развоја јавних садржаја на различитим локацијама у граду, а затим се у ГП јављају кључне одреднице које се новим тумачењем овог појма злоупотребљавају до максимума. Наиме, вероватно као потреба тадашњих урбаниста да направе одклон од кругог зонског планирања града, нарочито заступљеног у првим деценијама СФРЈ, у ГП се подвлачи полифункционалност нових градских центара и увлачи се

становање као обавезан садржај општеградских центара на следећи начин: *“Учешће стамбеног у укупно изграђаном простору по објектима или блоковима креће се у распону од 0 до 100%, с тим што је на ширем простору (у блоковима мешовите намене, деловима центра) мин. 30%.”* Управо ова намера да се избегне градња само пословних и административних објеката се у данашње време злоупотребљена је за додатно инвестирање у стамбене квадрате за продају. Потпуно је неадекватно преносити ове стратешке *претежне намене* осмишљене за ниво Генералног плана на План генералне регулације и конкретне парцеле, нарочито што по последњем Закону о планирању и изградњи ПГР је план из којег се могу директно исходovati локацијски услови. Пример оваквог начина планирања може се видети на предлогу *Измене и допуне ПГР за мешовиту намену између Булеvara Европе, Булеvara цара Лазара, улица Стражиловске и Жарка Зрењанина, Булеvara Михајла Пупина, улице Јеврејске и Футошке у Новом Саду*, а нарочито за *Урбанистичку целину 13 – блок општеградског центра уз Радничку улицу*. На овом примеру можемо видети на који начин се уз помоћ претежне намене општеградског центра, без промене те намене у плану, суштински мења реална намена парцеле уз потпуно слободну промену спратности, габарита и урбанистичких параметара.

Претежна намена општеградски центар се не може употребљавати за ниво Плана генералне регулације.

Наиме, општеградски и линијски центар је појам погодан за ниво стратешког плана (садашњи ГП и будући ГУП). Међутим, пошто је појам хетерогеног састава, није исправно примењивати га на нивоу плана који не садржи бројне детаље за спровођење као што је ПГР. Последњим изменама Закона и Правилника, прописано је да се у највећој мери ПГР разрађује на нивоу за спровођење, што значи да у њему не би смела да се користи ова намена, већ се она мора разложити у прецизније подврсте.

Претходна верзија Правилника је предвиђала да се у графици ПГР приказује *„претежна намена површина: за јавне потребе, становање, пословање, индустрију, привреду, комерцијалне и остале намене“*. Општеградски и линијски центар је претежна намена која није адекватна за ниво ПГР-а, који се спроводи издавањем локацијских услова.

Последњим изменама Правилника садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања (Службени гласник РС 32/2019) у члану 23 јасно је дефинисан ниво разраде ПГР-а и у њему се прописује:

Правила уређења у плану генералне регулације осим елемената одређених Законом, садрже и:

1) опис и критеријуме поделе на карактеристичне целине и зоне;

2) планирану намену површина и објеката и могућих компатибилних намена, са билансом површина;

3) општа правила уређења простора

4) попис парцела и опис локација за јавне површине, садржаје и објекта;

5) услове за уређење зелених и слободних површина на парцели.

Правила грађења у плану генералне регулације, осим елемената одређених Законом, садрже и:

1) Правила грађења по зонама или по наменама, која се односе на појединачне грађевинске парцеле, у мери довољној да буду основ за издавање локацијских услова;

2) Приказ планираних урбанистичких параметара и капацитета;

3) Правила за реконструкцију, доградњу, адаптацију и санацију постојећих објеката;

4) Правила за архитектонско обликовање објеката;

5) Инжењерско-геолошке услове за изградњу објеката;

6) Услове за прикључење објеката на мрежу комуналне инфраструктуре.

На основу свих наведених важећих законских регулатива јасно је да се у ПГР не може употребљавати појам „општеградски центар“ за претежну намену локације, а нарочито на деловима где се директно спроводе ту креирани услови. Стога ту праксу треба избацити из урбанистичког планирања у Новом Саду.

Самим тим предлажемо укидање намене Општеградски и Лينيјски центар и његовог враћања у теоријске оквире у смеру стратешког пределења ка креирању полицентричног града.

ПРИМЕДБЕ

НА ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОМ УТИЦАЈУ ГЕНЕРАЛНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА НОВОГ САДА ДО 2030. ГОДИНЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

ПРИМЕДБА 1:

У Извештају о стратешком утицају ПГР-а на животну средину нису разматрана варијантна решења, осим могућности да план буде или не буде усвојен (стр 12). Образложење за овакву одлуку је неодговарајуће с обзиром на комплексност просторног обухвата, као и богатство природних и културних вредности на којима су по Нацрту ГУП-а планиране измене у простору, а које је Извештај морао да узме у разматрање.

Како у тиму за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја није учествовало ни једно стручно лице из области заштите непокретног културног наслеђа, сматрамо да Извештај који није размотрио варијантна решења, није адекватан, детаљан и утемељен те да не даје довољно аргумената којима доказује на пример да:

- утицај изградње стамбених објеката на простору старе циглане на Транцаменту и пречистача отпадних вода у Петроварадину неће трајно нарушити највредније и најкомплексније културно добро од великог значаја – ПКИЦ Горња и доња Петроварадинска тврђава са подграђем.

ПРИМЕДБА 2:

Према Закону о Стратешкој процени утицаја на животну средину, *Извештај о стратешкој процени* подразумева „...опис и процену могућих значајних утицаја на животну средину због реализације плана и програма, као и варијанте разматране и усвојене на основу циљева и просторног обухвата плана и програма“ (члан 3, став 1, алинеја 3). Недопустиво је да овако комплексан плански документ, који је првенствено стратешки (па самим тим изузетно важан) не разматра варијантна решења утицаја барем у зонама које су од изузетног значаја за очување животне средине.

Из свега наведеног, сматрамо да овакав Извештај о стратешком утицају ПГР-а на животну средину не сме да добије сагласност надлежног органа за заштиту животне средине.

НАПОМЕНА:

Закону о Стратешкој процени утицаја на животну средину јасно дефинише и улогу јавности у вези са Извештајем о процени утицаја плана на животну средину у члановима 6, 8, 12, 19, 20 и 22. Посебно наглашавамо део Закона „Извештај о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности“, те члан 20 и 22.

Захтевамо да, након спроведене јавне расправе на којој ће паралелно да се разматрају све примедбе на Нацрт ГУП-а и Извештај о СПУ, ЈП Урбанизам изради и ИЗВЕШТАЈ „о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности који садржи сва мишљења из, као и мишљења изјављених у току јавног увида и јавне расправе о плану или програму, односно о

извештају о стратешкој процени“ те их благовремено јавно достави на увид са детаљним образложењима на шта су законом обавезни. „Орган надлежан за припрему плана или програма не може упутити план или програм у даљу процедуру усвајања без сагласности на извештај о стратешкој процени од органа надлежног за заштиту животне средине“.

У Новом Саду, 4.2.2022. године

Друштво архитеката Новог Сада
dans@dans.org.rs